

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРАЦЕОХОРОННОЇ ПОЛІТИКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ»

Самостійна підготовка полягає у самостійному виконанні курсантами (студентами, слухачами) завдань теми з метою якісного опанування її матеріалом.

Вимоги до організації самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів) та структура навчальних завдань визначаються робочими навчальними програмами дисципліни.

Основними завданнями самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів) є підготовка і виконання поточних семінарських та практичних занять, а також самостійне вивчення окремих тем під керівництвом викладача.

Інформаційно-методичним забезпеченням самостійної роботи курсантів (студентів, слухачів) слугує перелік питань для самостійної підготовки, що передбачені планами семінарських занять, а також список літератури до теми.

Проблемно-пошукові питання до кожної з тем курсу покликані підготувати курсанта (студента, слухача) до проведення ним самостійної дослідницької роботи.

З метою поглиблення вивчення дисципліни «Правові основи працезахоронної політики та охорони праці» та набуття навичок і вмінь самостійного аналізу та обґрунтування висновків у процесі вивчення дисципліни, курсанти (студенти, слухачі) готують наукові повідомлення, структурно-логічні схеми, виконують реферати, тема якого враховує специфіку профільної спрямованості.

Самостійна робота курсантів (студентів, слухачів) покликана сприяти досягненню мети, яка поставлена перед курсом. Приступаючи до самостійної роботи вони мають усвідомити мету курсу та ті завдання, які стоять перед ними.

Завдання для самостійної роботи спрямовані на закріплення навчального матеріалу. Їх виконання передбачає засвоєння основного змісту тем курсу. Разом з тим, виконання таких завдань потребує творчого підходу з боку курсанта (студента, слухача), вміння самому ставити додаткові питання та давати на них відповіді, оцінювати результати власної роботи та порівнювати їх з іншими, застосовуючи загальнокультурні та професійні компетенції для аналізу типових і нестандартних ситуацій.

Самостійна робота передбачає пошук та опрацювання рекомендованої літератури, підготовку рефератів і наукових доповідей, виконання завдань, спрямованих на розвиток самостійності та ініціативності, а також індивідуальних завдань у рамках підготовки до участі в конференціях і олімпіадах.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 1

Теоретичне завдання:

1. Проаналізуйте Основний закон України та назвіть всі статті, які закріплюють основні права працівників.
2. Назвіть норми та інститути КЗпП України, які конкретизують положення Конституції України в області регулювання трудових відносин та відносин з охорони праці.
3. Яка роль локальних нормативних актів в регулюванні трудових правовідносин? Назвіть їх види.
4. Яке місце займають міжнародні правові акти в системі джерел регулювання трудових відносин та відносин з охорони праці?
5. Які органи приймають міжнародні правові акти в сфері праці?

Практичне завдання:

Завдання 1. *Опрацюйте джерела з теми та підготуйте усну міні-доповідь з наступних питань:*

- Конституція України як джерело регулювання трудових відносин та відносин з охорони праці;
- Кодекс Законів про працю України – важливе джерело регулювання трудових відносин та відносин з охорони праці;
- Міжнародно-правове регулювання праці.

Завдання 2. *Розробіть за юридичною силою структурно-логічну схему «Джерела трудових відносин та відносин з охорони праці».*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 2

Теоретичне завдання:

1. Яке місце та роль трудового права в системі галузей права України.
2. Аргументуйте ознаки, які відмежовують трудове право від суміжних галузей права: цивільного, адміністративного та права соціального забезпечення
3. Назвіть основні задачі та функції трудового права. Розкрийте їх зміст.
4. Що є предметом трудового права?
5. Які суспільних відносини регулюються трудовим правом?
6. Які правовідносини можна віднести до колективних правовідносин, а які до індивідуальних? Чому?
7. Хто є суб'єктом трудового права? В чому особливість суб'єктів трудового права?
8. За яких умов громадянин набуває статусу працівника?
9. Чи мають право займатися трудовою діяльністю іноземці? Якщо так, то обґрунтуйте відповідь.
10. В яких випадках власник або уповноважений ним орган виступають суб'єктами трудового права?
11. В чому полягає трудова правосуб'єктність підприємства, як суб'єкта трудового права?
12. Дайте поняття трудового колективу. Через які органи трудовий колектив проявляє себе як суб'єкт трудового права?
13. Яке місце займають профспілкові органи в системі суб'єктів трудового права?
14. Які основні повноваження профспілок?
15. Які державні органи відносять до суб'єктів трудового права? Чому?

Практичне завдання:

Завдання 1. *Ознайомтеся з рекомендованою літературою до теми та напишіть у словник правничої термінології визначення основних термінів і понять:*

Трудові відносини та відносини з охорони праці; відносини, пов'язані з працевлаштуванням; відносини у зв'язку з наглядом за охороною праці та контролем за дотриманням трудового законодавства, відносини у зв'язку з професійною підготовкою кадрів і підвищенням кваліфікації (перекваліфікації) на виробництві; відносини, пов'язані з вирішенням трудових спорів (індивідуальних і колективних); процедурні відносини; відносини, пов'язані з матеріальною відповідальністю сторін трудового договору; трудовий договір, трудова правосуб'єктність, роботодавець, робітник, професійна спілка, трудовий колектив.

Завдання 2. *Розробіть структурно-логічну схему «Суб'єкти трудових відносин та відносин з охорони праці».*

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 3

Теоретичне завдання:

1. Розкрийте поняття колективного договору. В яких нормативних актах воно закріплене?
2. На яких підприємствах укладення колективного договору не обов'язкове?
3. Який порядок проведення колективних переговорів по укладенню колективного договору?
4. Назвіть основні етапи колективних переговорів. Розкрийте їх зміст.
5. Який порядок укладення колективного договору?
6. Який порядок реєстрації колективного договору? Які органи його реєструють?
7. З якого моменту колективний договір вступає в силу?
8. Розкрийте зміст колективного договору?
9. Які заходи з охорони праці, плануються в колективному договорі?
10. Хто здійснює контроль за виконанням колективного договору?
11. Яка відповідальність настає для власника підприємства або уповноваженого ним органа в разі невиконання положень колективного договору?
12. Який вид відповідальності настає для працівників невиконання, чи неналежного виконання положень колективного договору?

Практичне завдання:

Завдання 1. Тести для самоконтролю:

1. При відхиленні проекту колективного договору термін переговорів при пошуку необхідного рішення не повинен перевищувати:
 - 1) 5 днів.
 - 2) 10 днів.
 - 3) 15 днів.
 - 4) 20 днів.
2. Проект колективного договору схвалений загальними зборами трудового колективу підписується уповноваженими представниками сторін не пізніше як через:
 - 1) 5 днів.
 - 2) 10 днів.
 - 3) 15 днів.
 - 4) 20 днів.
3. Колективний договір розповсюджується:
 - 1) На усіх працівників організації.
 - 2) Тільки на членів профспілки.
 - 3) На тимчасових працівників.
 - 4) На осіб, що тривало пропрацювали на підприємстві.
4. У який строк після реєстрації на новоствореному підприємстві укладається колективний договір?
 - 1) На протязі 2-х тижнів.
 - 2) На протязі 1-го місяця.
 - 3) На протязі 2-х місяців.
 - 4) На протязі 3-х місяців.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 4

Теоретичне завдання:

1. Дайте визначення поняття трудового договору.
2. За якими критеріями треба відрізнити трудовий договір від суміжних цивільно-правових договорів?
3. Що являє собою зміст трудового договору?
4. Які умови трудового договору можна віднести до таких, що встановлюються законодавством, а які до таких, що виробляються угодою сторін?
5. Які форми трудового договору передбачені законодавством України?
6. Назвіть види трудового договору. В чому їх особливість?

7. В чому полягає відмінність трудового договору про роботу за сумісництвом від трудового договору про суміщення професій?
8. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору державного службовця?
9. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору з тимчасовими та сезонними працівниками?
10. Які особливості змісту та порядку укладення трудового договору з працівниками які виконують роботу на дому?
11. В чому полягає відмінність переміщення на інше робоче місце від переведення на іншу роботу.
12. Назвіть підстави припинення трудового договору.
13. Дайте характеристику порядку розірвання з ініціативи працівника трудового договору.
14. Визначте загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
15. Охарактеризуйте порядок розірвання трудового договору в зв'язку із змінами в організації виробництва і праці.
16. Який порядок розірвання трудового договору у разі виявленої невідповідності працівника займаній посаді або виконуваній роботі?
17. Що таке «прогул» і які порушення до нього прирівнюються?
18. Які встановлені умови звільнення працівника у разі тривалої хвороби?
19. Поява працівника на роботі в нетверезому стані як підстава для розірвання трудового договору, умови і порядок звільнення.
20. Які умови і порядок звільнення працівника у випадку вчинення ним за місцем роботи розкрадання?
21. Назвіть додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
22. Які гарантії передбачені для працівників від незаконного звільнення?
23. Чим відрізняється відсторонення від роботи від звільнення з роботи?
24. Дайте характеристику встановленого порядку оформлення звільнення працівників.
25. В яких випадках при звільненні працівникам виплачується вихідна допомога?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішіть задачу.

При укладенні трудового договору з прибиральницею Пилипченко директор школи вимагав принести такі документи: диплом про закінчення вищого навчального закладу, трудову книжку, паспорт, довідку про склад сім'ї, характеристику з попереднього місця роботи, відомості про прописку.

Коли Пилипченко принесла всі перелічені документи, директор відмовив їй у прийнятті на роботу, мотивуючи це тим, що вона проживає із сім'єю, яка складається з 5 чоловік, в однокімнатній квартирі й буде потребувати поліпшення житлових умов.

Пилипченко вважала відмову необґрунтованою і звернулася до суду.

Дайте відповідь на такі запитання: Які документи необхідно подавати при працевлаштуванні? Що таке необґрунтована відмова у прийнятті на роботу? Як суд вирішить цю справу?

Завдання 2. Вирішіть задачу.

Краснова — викладач кафедри бібліотекознавства академії культури звернулася до юрисконсульта з такими запитаннями: Що розуміється під роботою за сумісництвом? Якими нормативно-правовими актами вона регулюється? Як оформляється прийняття на роботу за сумісництвом і чи існують тут якісь обмеження? Чи може вона працевлаштуватися на роботу за сумісництвом до іншого навчального закладу? Чи мають сумісники право на щорічну відпустку? І, нарешті, чим відрізняється сумісництво від

суміщення професій (посад) чи ці поняття є тотожними?

Дайте відповідь Красновій, посилаючись на існуючі нормативно-правові акти.

Завдання 3. Вирішіть задачу.

При укладенні трудового договору з водієм автобуса Каперсовим директор автотранспортного підприємства запропонував включити умову про випробування протягом одного місяця. Каперсов заперечував проти випробування на тій підставі, що в його трудовій книжці є відомості про його кваліфікацію і що він працює водієм вже 15 років. Він може погодитися на випробування протягом тільки одного тижня.

Директор відмовив йому в прийнятті на роботу, тоді Каперсов звернувся зі скаргою до прокурора.

Дайте відповідь Каперсову. Який порядок встановлений щодо випробування при прийнятті на роботу? Які його наслідки?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 5

Теоретичне завдання:

1. Визначте поняття і види робочого часу.
2. Що являє собою нормальна та скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий час?
3. Визначте поняття «режим робочого часу».
4. Яка робота вважається нічною роботою, які категорії працівників не можуть залучатись до цих робіт?
5. Що таке надурочні роботи? Який існує порядок залучення до них?
6. Які категорії працівників забороняється залучати до надурочних робіт?
7. Чим відрізняється ненормований робочий день від надурочних робіт?
8. Що таке облік робочого часу? Назвіть його види.
9. Визначте поняття часу відпочинку та його види.
10. Що являє собою перерва протягом робочого дня як вид часу відпочинку?
11. Дайте характеристику вихідним, святковим та неробочим дням з посиланням на відповідні статті КЗпП.
12. Розкрийте поняття „відпустка”.
13. Які Ви знаєте види відпусток?
14. Що являє собою щорічна основна відпустка?
15. Який порядок надання щорічної основної відпустки?
16. Що являє собою щорічна додаткова відпустка?
17. Охарактеризуйте додаткові відпустки у зв'язку з навчанням.
18. Що таке творчі відпустки? Порядок їх надання.
19. Соціальні відпустки, їх види.
20. Дайте характеристику відпусткам без збереження заробітної плати. Який порядок їх надання?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішіть задачу.

Комірниця Морозова звернулася до директора заводу із заявою про встановлення їй неповного робочого часу у зв'язку з тим, що в неї хвора мати і за нею, відповідно до медичного висновку, потрібен догляд. Морозова хотіла приходити на роботу пізніше на три години, а п'ятниця щоб була вільною від роботи.

Директор відмовився встановити їй вільний від роботи день, не заперечував проти скорочення робочого часу на три години, але не в першій половині робочого дня, а в другій, мотивуючи це тим, що вона зранку повинна видавати робітникам необхідний інструмент.

Морозова з цим не погодилася і звернулася до юрисконсульту заводу.

1. Що таке неповний робочий час?
2. Порядок встановлення неповного робочого часу?
3. Що таке скорочений робочий час?
4. Чи правильно поступив директор?
5. Яку відповідь повинен дати юрисконсульт?

Завдання 2. Вирішіть задачу.

Відповідно до медичного висновку МСЕК бібліотекар Поліщук була визнана інвалідом 3 групи загального захворювання і може працювати на попередній роботі, але не більше 6 годин. На підставі такого висновку директор бібліотеки встановила для Поліщук 6 - годинний робочий день з оплатою пропорційно відпрацьованому часу.

Поліщук з цим не погодилася і вважає, що директор повинна їй встановити скорочений робочий день з оплатою за робочий день нормальної тривалості, тоді як директор фактично встановила неповний робочий день.

Прокоментуйте цю ситуацію. Що таке робочий час нормальної тривалості? Скорочений робочий час? Неповний робочий час?

Завдання 3. Вирішіть задачу.

Пропрацювавши в організації 1 місяць, працівниця пішла у декретну відпустку. По закінченню декретної відпустки вона звернулася з проханням надати їй основну відпустку, а потім частково оплачувану відпустку по догляду за дитиною, на що роботодавець їй відмовив.

Який порядок надання працівникам відпусток. Назвіть види соціальних відпусток. Який розмір декретної відпустки, оплачуваної та неоплачуваної відпустки по догляду за дитиною? Як би Ви вирішили дану ситуацію?

Завдання 4. Вирішіть задачу.

Громадянка Павленко С.М. Була прийнята на роботу замість громадянки Кириченко О.В., що пішла у декретну відпустку. Після досягнення дитиною дворічного віку громадянка Кириченко О.В. вийшла на роботу. У зв'язку з цим роботодавець вирішив звільнити громадянку Павленко С.М. Павленко С.М. проти звільнення заперечувала, мотивуючи це вагітністю, що була підтверджена медичною довідкою.

Як би Ви вирішили дану ситуацію?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 6

Теоретичне завдання:

1. В чому полягають особливості регулювання праці жінок?
2. Які вимоги, передбачені законодавцем до роботодавця щодо організації праці жінок?
3. На яких роботах заборонена праця жінок?
4. На які види часу відпочинку мають право жінки?
5. Які пільги передбачені жінкам при влаштуванні на роботу?
6. У чому полягають особливості звільнення вагітних жінок та жінок що мають дітей?
7. Які особливості прийому на роботу осіб молодше вісімнадцяти років?
8. На яких роботах заборонена праця неповнолітніх?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішіть задачу.

Громадський інспектор по охороні праці повідомив державного інспектора, що на заводі мають місце такі порушення охорони праці: жінки і підлітки працюють на вантажних роботах, переносять і пересувають важкі речі – жінки до 30 кг, підлітки

чоловічої і жіночої статі – до 15 кг також мають місце факти роботи неповнолітніх у нічні зміни.

Чи мають місце порушення норм з охорони праці у даному випадку?

Завдання 2. Вирішить задачу.

Інженер по охороні праці Іванова одержала розпорядження роботодавця виїхати у відрядження в інше місто строком до 10 днів. Від цієї поїздки Іванова відмовилась, посилаючись на те, що не може залишити 3-річну дитину. За відмову від поїздки роботодавець наклав на Іванову дисциплінарне стягнення.

1. Якими пільгами користуються жінки, що мають дітей?
2. Чи правильні дії роботодавця?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 7

Теоретичне завдання:

1. Що розуміється під поняттям «дисципліна праці»?
2. Яке значення має дисципліна праці за сучасних умов?
3. Чим відрізняються статuti і положення про дисципліну від правил трудового розпорядку?
4. Які види заохочень можуть бути застосовані за успіхи в роботі?
5. Який існує порядок застосування заохочень?
6. Що розуміється під поняттям «дисциплінарна відповідальність»?
7. Які види дисциплінарних стягнень передбачені законодавством?
8. Який порядок застосування дисциплінарних стягнень передбачає КЗпП України?
9. Хто має право застосовувати заходи дисциплінарного стягнення?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішить задачу.

Хоменко з'явився на роботу в нетверезому стані, за що його позбавили премії за місяць. Через два тижні він знову з'явився на роботу в нетверезому стані і за згодою профспілки був звільнений за систематичне порушення трудової дисципліни за п.3 ст.40 КЗпП України.

Хоменко звернувся з позовом до суду про поновлення його на роботі. Чи є підстави для звільнення Хоменка за п. 3 ст.40 КЗпП України? Яке рішення повинен винести суд?

Завдання 2. Вирішить задачу.

На підставі доповідної записки начальника цеху слюсарю Маслову наказом по підприємству була оголошена догана. Маслов оскаржив наказ про оголошення йому дисциплінарного стягнення до місцевого суду. У позовній заяві Маслов вказав, що погано себе почував і тому вимушений був звернутися до лікаря. Його звернення до лікаря підтверджувалося відповідною довідкою.

Що мається на увазі під дисциплінарним проступком? Назвіть підставу притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності. Які обставини виключають вину працівника? Які умови дострокового зняття дисциплінарного стягнення? Яке рішення винесе суд у справі Маслова?

Завдання 3. Вирішить задачу.

Когак і Капустян двічі протягом місяця були на роботі в нетверезому стані. За систематичне порушення трудової дисципліни Когака та Капустяна звільнили з роботи. У судовому засіданні стало відомо, що в день звільнення з роботи Когак був тимчасово непрацездатним, а Капустян перебував у відпустці.

Назвіть стадії (процедуру) застосування дисциплінарних стягнень. Яке рішення

може винести суд у цій справі?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 8

Теоретичне завдання:

1. Якими нормативними документами встановлена відповідальність за порушення законодавства про охорону праці?
2. В чому полягає кримінальна відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці?
3. В чому полягає адміністративна відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці?
4. В чому полягає дисциплінарна відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці?
5. Які органи мають право притягати до вище перелічених видів відповідальності?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішіть задачу.

Слюсар Антоненко отримав виробничу травму. При розслідуванні нещасного випадку з'ясувалося, що він не пройшов інструктаж з правил техніки безпеки перед прийняттям на цю роботу. Власник підприємства звільнив начальника управління, в якому працював Антоненко за невиконання правил з охорони праці.

Чи правомірні дії власника, які правові наслідки порушення правил з охорони праці для зазначених осіб?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 9

Теоретичне завдання:

1. Дайте поняття трудових спорів.
2. Які існують види трудових спорів?
3. Які органи мають право розглядати трудові спори?
4. Чи залежить порядок вирішення трудового спору від його виду?
5. Яка існує підвідомчість трудових спорів?
6. Який порядок організації КТС?
7. Які існують порядок і строки звернення в КТС?
8. Який порядок виконання рішення КТС власником передбачено законодавством?
9. Який порядок розгляду трудових спорів судами передбачений законодавством?
10. Які трудові спори віднесені до безпосереднього їх розгляду в суді?

Практичне завдання:

Завдання 1. Вирішіть задачу.

Санітарка ветеринарної поліклініки Дмитрієва звернулася до КТС із заявою про нарахування додаткової оплати за суміщення професій, яке виразилося у тому, що вона додатково, крім своєї основної праці, виконувала обов'язки прибиральниці. Представник адміністрації проти цієї оплати заперечував, на тій підставі, що позивач працювала за сумісництвом за своєю ініціативою у той час, коли не була зайнята за своєю основною роботою, виконання цієї роботи їй адміністрація не доручала.

Чи підлягає ця заява задоволенню? Чи є в даному випадку суміщення професій? Як оплачується суміщення професій?

Завдання 2. Вирішіть задачу.

За передчасне закриття магазину "Рідна хата" Веселову була оголошена догана.

Веселов оскаржив в КТС наказ про накладення на нього дисциплінарного стягнення. Як аргументи необґрунтованості наказу Веселов зазначив те, що від нього до застосування стягнення ніхто не зажадав письмового пояснення.

Чи потрібно до застосування дисциплінарного стягнення одержати пояснення від працівника? Підготувати тези виступу від імені Веселова на засіданні КТС.

Завдання 3. Вирішіть задачу.

Рябченко було відмовлено суддею у прийнятті позову до будівельного управління про стягнення компенсації за невикористану відпустку у зв'язку з порушенням 3-х місячного строку звернення для захисту порушених трудових прав. Рябченко пояснив, що півтора місяці спір розглядався в КТС і рішення було прийняте цією комісією тільки 5 днів тому.

Який порядок розгляду індивідуальних трудових спорів? Чи може суддя за цих обставин поновити строк для звернення Рябченко до суду? Запропонуйте свій варіант відповіді.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 10

Теоретичне завдання:

1. Викладіть основний зміст Закону України «Про охорону праці» від 1992 р.
2. Чим була викликана необхідність прийняття нової редакції Закону України «Про охорону праці» від 2002 р?
3. Які відміни нової редакції Закону України «Про охорону праці» від старої?
4. Охарактеризуйте розділи Закону України «Про охорону праці».
5. Розкрийте основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
6. Розкрийте основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Практичне завдання:

Завдання 1. Опрацюйте джерела з теми та підготуйте усну міні-доповідь з наступних питань:

1. Напрямки правового регулювання охорони праці в конвенціях МОП.
2. Правове регулювання охорони праці в Україні.
3. Нормативно-правові акти з охорони праці

Завдання 2. Ознайомтеся з рекомендованою літературою до теми та випишіть у словник правничої термінології визначення основних термінів і понять:

Охорона праці, державна політика в сфері охорони праці, принципи правової охорони праці, державне управління охороною праці, роботодавець, працівник.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 11

Теоретичне завдання:

1. Розкрийте основні принципи державної політики в галузі охорони праці.
2. Розкрийте основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Практичне завдання:

Завдання 1. Опрацюйте джерела з теми та підготуйте усну міні-доповідь з наступних питань:

- Пріоритет життя і здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці;
- Встановлення єдиних вимог з охорони праці для всіх підприємств і суб'єктів підприємницької діяльності незалежно від форм власності та видів діяльності;
- Інформування населення, проведення навчання, професійної підготовки і підвищення кваліфікації працівників з питань охорони праці;
- Соціальний захист працівників.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 12

Теоретичне завдання:

1. Гарантії з охорони праці при укладанні трудового договору (угоди).
2. Гарантії працівникові з охорони праці під час роботи.
3. За яких умов працівник може відмовитися від дорученої роботи?
4. Який порядок переведення працівника на легку роботу за медичним висновком?
5. Які категорії працівників відносяться до пільгових?
6. Наведіть граничні норми підймання і переміщення важких речей жінками.
7. Які граничні норми підймання і переміщення важких речей неповнолітніми?
8. Види і призначення медичних оглядів неповнолітніх.
9. За яких умов і які засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) можуть видаватися працюючим?.
10. Який порядок забезпечення працюючих ЗІЗ роботодавцем?.
11. Чим обумовлені норми і терміни видачі ЗІЗ працюючим?.
12. Видача та зберігання ЗІЗ роботодавцем.
13. Хто здійснює відшкодування шкоди потерпілим на виробництві?
14. Як враховується час перебування на інвалідності в зв'язку з нещасним випадком на виробництві?
15. Що таке «страхові виплати» і ким вони здійснюються?
16. Які разові страхові виплати здійснює Фонд?
17. Які компенсації витрат на медичну та соціальну допомогу потерпілому виплачує Фонд?
18. Які щомісячні страхові виплати здійснює Фонд?
19. Хто відноситься до осіб, які перебували на утриманні загиблого?
20. Як і ким здійснюється виплата моральної шкоди потерпілому?
21. Які статті Закону «Про охорону праці» гарантують права на пільги і компенсації працюючим?
22. Які пільги і компенсації можуть передбачатися працюючим в залежності від умов праці?
23. В яких випадках працівникам видають лікувально-профілактичне харчування і молоко (пектин)?
24. Коли передбачають працюючим оплачувані перерви та скорочену тривалість робочого часу?
25. Коли і які додаткові відпустки передбачені законодавством?
26. Коли надається право на пільгову пенсію працюючим

Практичне завдання:

Завдання 1. Складіть таблицю форм соціального страхування в залежності від виду соціального ризику.

Вид соціального ризику	Форма соціального страхування
Старість	
Хвороба	
Втрата роботи	
Нещасний випадок на виробництві	

Завдання 2. Вирішіть задачу.

Електрозварювальник Олексєнко отримав травму на роботі. Нарахована сума відшкодування за ушкодження здоров'я була зменшена на 70%, оскільки при розслідуванні нещасного випадку було з'ясовано, що Олексєнко не перевіряв обладнання, як того вимагали Правила техніки безпеки.

Визначити суми відшкодування підприємством шкоди, завданої здоров'ю працівника, який порушив правила техніки безпеки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 13

Теоретичне завдання:

1. Що складає систему управління охороною праці?
2. Які повноваження у служби охорони праці підприємства?
3. Чим займається комісія з охорони праці підприємства?
4. Як формується комісія з охорони праці підприємства?
5. Хто проводить навчання з охорони праці?
6. В які терміни проводиться навчання з охорони праці?
7. Хто розробляє програми попереднього спеціального навчання?

Практичне завдання:

Завдання 1. Тести для самоконтролю:

1. За період простою через причини, які виникли не з вини працівника, за ним зберігається:
 - 1) 25 % середньомісячної заробітної плати.
 - 2) 50 % середньомісячної заробітної плати.
 - 3) 75 % середньомісячної заробітної плати.
 - 4) 100 % середньомісячної заробітної плати.
2. При звільненні за власним бажанням, в зв'язку з невиконанням роботодавцем законодавства про охорону праці, працівникові виплачується вихідна допомога в розмірі передбаченому колективним договором, але не менше:
 - 1) Однієї середньомісячної заробітної плати.
 - 2) Двох середньомісячних заробітних плат.
 - 3) Трьох середньомісячних заробітних плат.
 - 4) Чотирьох середньомісячних заробітних плат.
3. Щорічні обов'язкові медичні огляди передбачені для працівників віком до:
 - 1) 16 років.
 - 2) 18 років.
 - 3) 21 року.
 - 4) 25 років.
4. Роботодавець створює службу охорони праці на підприємстві з кількістю працюючих:
 - 1) 20 і більше осіб.
 - 2) 50 і більше осіб.
 - 3) 80 і більше осіб.
 - 4) 100 і більше осіб.

Завдання 2. Вирішіть задачу.

17-річний Федоренко О.В. після закінчення школи влаштувався на роботу учнем токаря на завод. Трудовий договір в письмовій формі з ним укладений не був. Розпорядження про прийняття на роботу видано не було.

Які порушення допущенні адміністрацією заводу? Дайте правову оцінку ситуації

Завдання 3. Вирішіть задачу.

Логвиненко під час обідньої перерви продовжував працювати на верстаті. Шматочок металу, що відлетів, травмував йому око. Комісією з розслідування нещасних випадків був складений акт за формою Н-1 і встановлена вина підприємства, однак інженер відділу охорони праці відмовився підписувати його, посилаючись на те, що робітник був травмований під час обідньої перерви.

Як укладається акт за формою Н-1? Куди можна оскаржити відмову в оформленні цього акта? Чи має право Логвиненко на відшкодування заподіяної шкоди?

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 14

Теоретичне завдання:

1. Які органи здійснюють державний нагляд за охороною праці?
2. Назвіть основні повноваження органів, що здійснюють державний нагляд за охороною праці?
3. Хто здійснює громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці?
4. Дайте загальну характеристику цілей, завдань та функцій прокуратури.
5. Які загальнонаглядові правові акти прокурорського реагування на виявлені порушення законів та інших нормативно-правових актів про охорону праці

Практичне завдання:

Завдання 1. Розробіть структурно-логічну схему «Органи, що здійснюють державний нагляд за охороною праці».

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ТЕМА 15

Теоретичне завдання:

1. Основи антикорупційного законодавства України.
2. Назвіть основні повноваження органів, що здійснюють антикорупційну діяльність в Україні. Повноваження цих органів
3. Відповідальність за злочини у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (із змінами)
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X(із змінами)
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (із змінами)
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (із змінами)
6. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-XII (із змінами)
7. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 № 504/96-ВР (із змінами)

8. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР (із змінами)
9. Закон України від 03.03.98 року «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998 № 137/98-ВР (із змінами)
10. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999 № 1045-XIV (із змінами)
11. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV (із змінами)
12. Закон України «Про прокуратуру». від 14.10.2014 № 1697-VII (із змінами)
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.08.1995 № 597 «Про Типову форму контракту з керівником підприємства, що є у державній власності».
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 № 163 «Про затвердження переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, де передбачено право на скорочену тривалість робочого тижня».
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 № 442 «Про затвердження порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці».
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 №1232 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
17. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 №270 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру».
18. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 08.06.2001 № 260 «Про затвердження Форми трудового договору між працівником та фізичною особою та порядку реєстрації трудового договору між працівником і фізичною особою», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 червня 2001 р. за № 554/5745.
19. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами трудових спорів» від 06.11.92 (п. 13) № 9.
20. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.1993 № 256 «Про затвердження переліку важких робіт та робіт із шкідливими й небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 березня 1994 р. за № 51/260.
21. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 10.12.1993 № 241 «Про затвердження Граничних норм підймання і переміщення важких речей жінками», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 грудня 1993 р. за № 194.
22. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.1994 № 46 «Про затвердження перелік важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28 липня 1994 р. за № 176/385.
23. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.1996 № 59 «Про затвердження граничних норм підймання і переміщення важких речей неповнолітніми», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 квітня 1996 р. за №183/1208.
24. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246 «Про затвердження Положення про медичний огляд працівників певних категорій», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 р. за №846/14113.
25. Наказ Держгірпромнагляду України від 24.03.2008 № 53 «Про затвердження Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 р. за N 446/15137.
26. Наказ Держгірпромнагляду України від 21.03.2007 № 56 «Про затвердження типового положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з

питань охорони праці», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 квітня 2007 р. за N 316/13583.

27. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці: навч. посіб. О.О. Островерх, Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко, С.В. Белан. – Х.: НУЦЗУ, 2014. – 173 с.

Допоміжна

28. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці : Конспект лекцій / Уклад. О.О. Островерх, Т.М. Ковалевська, Т.О. Луценко . – Х. : УЦЗУ, 2009 . – 178 с.

29. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці: конспект лекцій / Укладачі: О.О. Островерх, Т.М. Ковалевська, Т.О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2013 – 152 с.

30. Трудове право України : Збірник нормативно-правових актів / Упоряд. П. А. Бущенко, І. А. Вєтухова . – Х. : Консум, 2001 . – 464 с.

Укладач:
начальник кафедри НПД
к.пед.н., доцент

О.О. Островерх